

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Біла Церква, 23-24 березня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 176 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор, ректор БНАУ.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи БНАУ.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, декан соціально-гуманітарного факультету БНАУ.

Ігнатенко В.Д., канд. пед. наук, доцент, зав. кафедри романо-германської філології та перекладу БНАУ.

Цвид-Гром О.П., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри іноземних мов БНАУ.

Боньковський О.А., начальник відділу зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності БНАУ.

Любимова Ю.С., канд. філол. наук, доцент, директор Інституту Конфуція КНЛУ.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ.

Збірник містить матеріали учасників IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Ігнатенко В.Д. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЙ ПЕРЕКЛАДУ.....	7
Михайленко О.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ НАПРЯМ	9
Тарасюк А.М. RENDERING STYLISTIC PECULIARITIES OF SYNTACTIC CONSRUCTIONS IN JANE AUSTEN'S PROSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS.....	11
Береговенко Н.С. СУБ'ЄКТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ В СЕРЕДНЬО-АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДЕЙ» ДЖЕФФРІ ЧОСЕРА).....	15
Глінкін А.С., Федоряка Л.Д. ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОР В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ Ф.С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ».....	18
Пилипенко І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ	21
Гулісва Д. О., Байдалова Д. О. ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНІ І ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ ОДИНИЦІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	23
Sovhar O.M. ON SPECIFICS OF MILITARY INTERPRETERS/TRANSLATORS TRAINING.....	27
Демченко Н.С. НЕОЛОГІЗМИ: ВПЛИВ НОВИХ СЛІВ НА МОВУ.....	30
Чернищук Ю.І. ФРАЗЕОЛОГІЗМ У СУЧАСНОМУ МОВЛЕННЄВМУ ПРОСТОРІ.....	33
Захарова Н.О. МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ В АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	35
Філінський В.Ю. НЕОЛОГІЗМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	38

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур

в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Цвид-Гром О.П. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ....	41
Sovhar H. THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR GLOBALIZATION OF EDUCATION.....	43
Мельник Л.М., Грек І.М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ФІЛОСОФІЯ».....	45
Ордіна Л.Л. СОЦІОКУЛЬТУРНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА-ПЕРЕКЛАДАЧА ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	47
Мельченко О. В. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	49
Gronier T. L'ENSEIGNEMENT D'UNE LANGUE VIVANTE : APPROCHE INTERDISCIPLINAIRE.....	52
Майер Н.В. ШЛЯХИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.....	55
Марчук В.В., Хом'як О. А. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ РІЗНИХ ВИДІВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ.....	57

Резнік В.Г., Носенко М.М. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	59
Перова О.С., Гулієва Д.О. ПОЛІЛІНГВІЗМ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	61
Duchenko A.V. PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE ACADEMIC GROUP REGARDING THE FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE ENGLISH TEACHERS.....	63
Рейда О.А. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	65
Столбецька С.Б. КОНТЕКСТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	68
Саливоненко А. О. КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА В КИТАЇ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	70
Біліченко А.М. ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	72
Врубель Г.Ф. ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ ПІДХОДІВ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	75
Камінська С.В. КОГНІТИВНО-ГНОСТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ....	78
Бойко Г.А. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	80
Хомчук О.П. ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІСІ.....	81
Духняк І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	83
Грищенко І.В., Арістова Н.О. УВЕДЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО.....	87
Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти	
Молошна М.С., Гулієва Д.О. ДІАЛЕКТИЗМ ЯК АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦЯМИ.....	89
Карпенко С.Д. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАЗКОЗНАВСТВА.....	91
Линчак І.М. МОВА-ПОСЕРЕДНИК ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ УМІ.....	93
Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні	
Ковальчук І.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІТ ПРАВА.....	96
Бровко Н.І. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	98

Нікітенко О. І. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕАГУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	101
Сидоренко В.В. ІНДЕКСИ ЦИТУВАННЯ У ВИЗНАЧЕННІ НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	103
Поляруш-Сафроненко С.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	106
Пахомова А.О. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ ПРАВНИКІВ В УМОВАХ РОБОТИ ДИСТАНЦІЙНИХ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК.....	110
Макарчук В.В. ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН СТОСОВНО СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	112
Сокиринська О.А. ЗАХИСТ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТОК ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	114
Малишко І.В. РЕФОРМУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	116
Аргат Я.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	118
Мельник В.О. ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	120
Росавіцький О.О. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО ДОСВІДУ В РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ.....	121
Терещук М.М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ УКРАЇНИ, ОКРЕМИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ТА ЄС.....	123
Тимошук О.Г. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗВО: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ.....	125
Обіюх Н.М. ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ.....	128

Секція 5. Дистанційна освіта: виклики сьогодення

Терепищій С.О. ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	131
Данилейчук І. М. ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	133
Любимова Ю.С. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ (НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ ІНСТИТУТУ КОНФУЦІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ).....	135
Клочко А.О., Скуловатова О.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	137
Сімакова С.І. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	139
Гулієва Д. О., Баканова Д. С. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	141
Нежива О.М. INSTAGRAM ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	144
Майбородіна Н.В., Герасименко В.П. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE.....	146
Сидоренко Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	149

Боньковський О.А. СТРАТЕГІЇ ТА ВИКЛИКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	152
Жукова Г. В., Булгакова Т. М. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЗААКАДЕМІЧНОЇ ОСВІТИ.....	154
Пономаренко Т. І. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	155
Білоус С.М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ПРАКТИКА В СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	158
Велика К.І. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	160
Краснопольська М.І. НЕДОЛІКИ ТА НЕГАТИВНІ ВПЛИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	163
Мержева Л.Ф. ВИРІШЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СЬОГОДЕННЯ З ДИСЦИПЛІН МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	165
Самойлович А. А. СУЧАСНЕ ТА МАЙБУТНЄ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	167
Diahyleva O., Svirida V., Bohdanova A., Yurzhenko A. DIGITAL TECHNOLOGIES IN MARITIME EDUCATION AND TRAINING IN TERMS OF MARTIAL LAW.....	169
Сазонова Ю. О. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ В КОНТЕКСТІ НОВИХ ВИКЛИКІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	171
Вуколова К.В. ОНЛАЙН - КУРСИ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	174

Секція 2
Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур
в умовах міжнародної академічної мобільності:
педагогічні та психологічні аспекти

УДК 378.147:355.48

ЦВИД-ГРОМ О.П., канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри іноземних мов
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Акцентовано увагу на врегулюванні питань академічної мобільності в умовах війни. Одним із завдань, відповідно до Стратегії вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, є підтримка національної та міжнародної академічної мобільності студентів, направлення на навчання до іноземних університетів. Реалізація ЗВО цих завдань допоможе уникнути освітніх втрат та забезпечить стійкість української освіти у нелегкий для країни час.

Ключові слова: вища освіта, академічна мобільність, міжнародні програми, онлайн-стажування, міжнародні співпраця, академічні обміни.

Відповідно до Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки[1], визначено основні пріоритети системи вищої освіти, стратегічні цілі та ключові завдання. Також МОН України презентовано проєктні пропозиції для вирішення нагальних проблем української освіти у воєнний та післявоєнний періоди. Незмінними пріоритетами залишаються: забезпечення сталості та безперервності освіти; створення безпечних умов для навчання та викладання; психологічна підтримка учасників освітнього процесу; відновлення освітньої інфраструктури в найближчому майбутньому; продовження реформ та якісних трансформацій на всіх рівнях освіти [4]. Реалізація ЗВО цих завдань допоможе уникнути освітніх втрат та забезпечить стійкість української освіти у нелегкий для країни час.

Одним із завдань, відповідно до Стратегії, є підтримка національної та міжнародної академічної мобільності студентів, направлення на навчання до іноземних університетів.

Урядом України схвалено постанову щодо врегулювання питань академічної мобільності в умовах війни. Акт, зокрема, визначає процедуру реалізації права на академічну мобільність, порядок проходження, визнання та зарахування результатів академічної мобільності для українських учасників в межах міжнародної співпраці в галузі освіти, науки, інновацій.

Імплементация зазначеної процедури в умовах воєнного стану дасть змогу гарантувати право на безпечну освіту студентів, які вимушено покинули місце свого постійного перебування або Україну, в більш безпечних регіонах України або за кордоном, сприяти їхньому поверненню в Україну після завершення або припинення

воєнного стану, адже офіційно дозволить зарахувати результати такого навчання після повернення до свого закладу постійного місця навчання. Також реалізація процедури гарантуватиме право на безпечні умови праці наукових та науково-педагогічних працівників, що підтримає інтелектуальний потенціал України, оскільки забезпечить збереження посади за основним місцем роботи до двох років.

Передбачено усі етапи реалізації академічних обмінів: підготовка до участі у програмах академічної мобільності, реалізація такої програми, заходи після завершення програми, визнання результатів участі у програмах академічної мобільності. Таким чином для українських здобувачів, здобувачів наукового ступеню, педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників будуть створені сприятливі умови для проведення наукових досліджень у найкращих світових лабораторіях та дослідницьких центрах, підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності тощо.

Європейські університети максимально спростили умови участі українських студентів в академічній мобільності. Європейська Комісія в межах Програми Еразмус+ з березня 2022 р. запровадила гнучкі процедури та виняткові заходи щодо отримання грантів на навчальну і академічну (кредитну) мобільність для підтримки українців. Така підтримка дає можливість для короткотермінового навчання/ практики чи стажування/ викладання, участі у тренінгах та волонтерських ініціативах за кордоном.

Додаткові можливості конкурсу Жан Моне дозволили додатково подати проекти тим закладам вищої освіти, які не змогли то зробити на початку війни. Альянси Європейських університетів отримали можливість долучити українські університети як асоційованих партнерів.

Для підтримки української академічної спільноти програма ЄС Еразмус+ запровадила додаткові можливості для підтримки та захисту працівників та студентів українських університетів під час війни Росії проти України.

Щодо нових можливостей і особливостей впровадження проєктів мобільності в умовах воєнного стану, то на додачу до існуючих партнерських міжінституціональних договорів про академічну мобільність студенти і освітяни можуть самі шукати можливості навчання, викладання, стажування в європейських університетах через спеціально створені ресурси.

Еразмус+ під час воєнного стану в Україні (корисні матеріали та посилання) <https://erasmusplus.org.ua/opportunities/mozhlyvosti-dlya-organizacij/erazmus-pid-chas-voyennogo-stanu-v-ukrayini>/<https://ukraine.dev.unifoundation.eu/>; <https://erudera.com/resources/list-of-universities-helping-ukrainian-students/>; <https://education.ec.europa.eu/study-in-europe/countries>; <https://www.studyineurope.eu/>. Всю інформацію про підтримку ЄС у сфері освіти і молоді в період воєнного стану можна знайти на сайті НЕО в Україні: <https://erasmusplus.org.ua/novyny/4148-pidtrymka-u-sferi-osvity-ukrainy-yevropeiskym-soiuzom.html>.

Отже, реалізація міжнародної академічної мобільності сьогодні у надскладних обставинах потребує зменшення бюрократії в конкурсних та інших процедурах в українських університетах, всебічне сприяння мобільності, зокрема і ініціативній мобільності (якщо студенти і освітяни знаходять можливості самостійно) з метою створення сприятливих поточних умов та сприяння подальшого повернення в Україну, а також спрощення візових вимог з боку країн ЄС. Окрім того, цифрові технології допомагають здійснювати безпечну, ефективну міжнародну академічну мобільність в умовах війни в онлайн-форматі. Зокрема – участь у міжнародних онлайн-конференціях, стажуваннях, конкурсах, взаємообмін викладачами у реалізації освітнього процесу (лекції, вебінари, семінари), спільна наукова діяльність тощо. Підтримка національної та міжнародної академічної мобільності у ЗВО є надважливою сьогодні, оскільки це мотивує до отримання наукових результатів та наукових публікацій високого рівня, інтегрує до світового наукового простору.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки
URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki> (дата звернення: 01.03.2023)
2. Відкритий круглий стіл «Академічна мобільність в умовах війни»: веб-сайт.
URL: <https://erasmusplus.org.ua/news/vidkrytyj-kruglyj-stil-akademichna-mobilnist-v-umovah-vijny-09-02-2023-r-onlajn/> (дата звернення: 02.03.2023)
3. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності: постанова кабінету міністрів від 13 травня 2022 р.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-deyakh-postanov-kabinetu-ministriv-ukrayini-shchodo-vregulyuvannya-pitan-akademichnoyi-mobilnosti-599-130522> (дата звернення: 01.03.2023).
4. Цвид-Гром О.П. Державне регулювання у сфері міжнародної академічної мобільності у вищій школі: стан, проблеми, перспективи / О.П. Цвид-Гром // Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в умовах євроінтеграції: тези доповідей XXI Міжнародної науково-практичної конференції (Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, 21-23 березня 2019 р.). - Біла Церква, 2019. - С. 78-80. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/2613/1/Derzhavne_rehulyuvannya.pdf.

UDC 316.77: 331.54

SOVHAR H., teacher at the Department of Foreign Languages and Military Translation
Hetman Petro Sahaidahnyi National Army Academy, Lviv, Ukraine

THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR GLOBALIZATION OF EDUCATION

The concepts of «communication», «intercultural communication», and «speech etiquette» are analysed, the problem of forming the ability to maintain effective intercultural communication understanding mental peculiarities of different cultures, which guarantees effective dialogue between cultures in the modern world is tackled.

Keywords: communication, intercultural communication, speech etiquette, culture, professional communicative competence.